

Sølv fra Skjerpemyr

Av Harald O. Folvik

Enkelte funn av mineraler kommer overraskende på en, selv om det ved nærmere ettersyn virker helt naturlig. En slik overraskelse er funn av sølv på et svært uvanlig funnsted, Skjerpemyr på Grua (Folvik 2005)

Vi kjenner til at blyglansen på Skjerpemyr inneholder små mengder med sølv (analyser viser opp til 2,4% sølv). Vekslede kontaktmetamorfoser (Goldschmidt 1911) har ført til først dannelsen av blyglans, og senere nedbryting av deler av den samme. Blyet har gått over i andre sekundære mineraler, som for eksempel Anglesitt, Cerussitt, Kentrolitt og Wulfenitt, for å nevne noen. De nevnte mineraler har et blyoksydinnhold på 54% til 83%, men er ikke

de eneste med bly (Mindat), (Handbook of Mineralogy).

Men hva hender med sølvet? Sølv er ikke like reaktivt som bly, det vil si at det ikke danner nye forbindelser like lett som blyet. Det krystalliserer som sølv, og krystallene som vises på bildet blir dannet. Men over tid reagerer det i overflaten med tilstedeværende stoffer, som f.eks. svovelforbindelser, og det legger seg et lag med sølvsulfid eller Akantitt utenpå krystallene. De fremtrer derfor helt sorte. Avbildede stuff er funnet av Hermann Fylling og er i Knut Eldjarn's samling. Publisering skjer med hans tillatelse.

For referanser til artikkel se side 36.

Bilde og analyse er gjort av forfatteren på SEM/EDS ved Naturhistorisk Museum på Tøyen, seksjon for Geologi. Bildebredde er 0,35mm.